

Kultur- og kirke departementet
Postboks 8030 Dep

0030 Oslo

Oppfølging av UNESCOs konvensjon om immateriell kulturarv

Vi viser til brev av 25.03.2008 og senere kontakt for utsettelse av svarfrist.

Utdanningsdirektoratet ønsker å knytte kommentarer til følgende spørsmål i overnevnte brev:

1. *På hvilken måte kan UNESCO-konvensjonen om immateriell kulturarv best implementeres i Norge?*
2. *Hvordan bør arbeidet med immateriell kulturarv i Norge samordnes?*

1. På hvilken måte kan UNESCO-konvensjonen om immateriell kulturarv best implementeres i Norge?

Følgende informasjon kan være relevant:

UNESCOs skolenettverk Associated School Project network (ASPnet) er skoler som satser på internasjonalisert undervisning og som bruker UNESCO-tilknytningen som en paraply for egeninitierte prosjekter, sammen med skoler nasjonalt og internasjonalt. Målet med ASPnet er å skape faglige nettverk for skoler/institusjoner som ønsker å bedre sitt kvalitetsutviklingsarbeid spesielt innenfor etikk, kultur og internasjonalisering. ASPnet arbeider med å utvikle materiell, metoder og innhold rundt fire temaer:

- FN og globale utfordringer
- Menneskerettigheter og demokrati
- Miljø og bærekraftighet
- Interkulturell læring

Arbeidet skal knyttes til Læreplanverket og kompetansemål for fagene, og elevdeltakelse tillegges vekt. Det er 52 skoler i Norge som deltar i skolenettverket. Immateriell kulturarv er et av temaene som kan vurderes å få større fokus i videre arbeid i ASPnet.

2. Hvordan bør arbeidet med immateriell kulturarv i Norge samordnes?

Vi har nedenfor tatt utgangspunkt i de områdene i konvensjonen som det er av interesse å følge opp i det videre arbeidet.

Dette kommer frem under konvensjonens;

1. **Alminnelige bestemmelser, Artikkel 2- Definisjoner,**
2. "immateriell kulturarv" definert i nr 1 kommer blant annet til uttrykk på følgende områder;
e) tradisjonelt håndverk
3. "vern" betyr tiltak for å sikre den immaterielle kulturarvens levedyktighet, herunder det å kartlegge, dokumentere, forske, bevare, verne, fremme, styrke, videreføre, særlig gjennom formell og uformell utdanning, samt gjenopplive de ulike sidene ved denne arven.

III. Vern av den immaterielle kulturarven på nasjonalt plan

Artikkel 14- utdanning, bevisstgjøring og kapasitetsbygging

Hver konvensjonspart skal, med alle hensiktsmessige midler, bestrebe seg på å:

- a) i utdannings-, bevisstgjørings- og informasjonsprogrammer rettet mot folk flest, særlig ungdom*
- ii bestemte utdannings- og opplæringsprogrammer innenfor de berørte samfunn og grupper*

Som det framgår av konvensjonen er det store immaterielle kulturverdier som knytter seg til utøvelse av fag- og yrker. Kunnskapen om fagene og teknikkene er beskrevet i læreplanene. Totalt er det innen videregående opplæring 177 utdanninger, hvor 165 fag fører fram til fag- eller svennebrev. En rekke av utdanningene er håndverksfag (og industrifag) med dype kulturelle røtter. Utdanningstilbudene og læreplanene viderefører en immateriell kulturarv av stor verdi.

Med bakgrunn i de relevante artiklene i konvensjonen og den generelle innledningen vil Utdanningsdirektoratet forslå at Utdanningsdirektoratet bør være et nasjonalt organ for samordning av kunnskap relatert til opplæring og utdanningsspørsmål knyttet til grunnopplæringen som vil inngå i den videre oppfølgingen av Unesco konvensjonen om immateriell kulturarv.

I lys av Kap III, artikkel 14 i konvensjonen foreslår Utdanningsdirektoratet å knytte sentrale sentre innen grunnopplæringen til dette arbeidet. Utdanningsdirektoratet vil kunne fungere som en koordinator i dette arbeidet. Sentrene vil kunne være rådgivende for Utdanningsdirektoratet og samtidig sikre at barn og unge tidlig vil få økt kunnskap om den immaterielle kulturarven i Norge. Sentre innen grunnopplæringen som kan være aktuelle samarbeidspartnere for Utdanningsdirektoratet kan være:

- Nynorsksenteret
- Den kulturelle skolesekken
- Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen.
- Sekretariatet for små og verneverdige fag
- Norsk handverksutvikling
- Faglige råd for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene
- Samarbeidsrådet for yrkesfag

Utdanningsdirektoratet imøteser et videre samarbeid med Kultur- og kirke departementet om utfordringer knyttet til oppfølgingen av den immaterielle kulturarven i Norge, med et særskilt blikk på utdannings- og opplærings spørsmål.

Med vennlig hilsen

Morten Haug Frøyen
avdelingsdirektør

Odd Grønvold
seniorrådgiver